

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

Ședința specială din ziua de 16 martie 2011

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declararea ședinței ca fiind deliberativă.
2. Domnul deputat Tudor Deliu dă citire raportului Comisiei speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.
3. Propunerea modalității de desfășurare a procedurii votării. Votat. (Pro – majoritatea.)
4. Alocuțiunea domnului Nicolae Timofti, candidat pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.
5. Discursul domnului deputat Ion Hadârcă, Frațiunea Partidului Liberal.
6. Discursul domnului deputat Artur Reșetnicov, Frațiunea Partidului Comuniștilor din Republica Moldova.
7. Discursul domnului deputat Igor Dodon.
8. Discursul domnului deputat Dumitru Diacov, Frațiunea Partidului Democrat din Moldova.
9. Discursul domnului deputat Igor Dodon.
10. Discursul domnului deputat Valeriu Streleț, Frațiunea Partidului Liberal Democrat din Moldova.
11. Discursul domnului Prim-ministru al Republicii Moldova Vladimir FILAT.
12. Discursul domnului Președinte al Parlamentului Republicii Moldova Marian LUPU, Președinte interimar al Republicii Moldova.
13. Domnul deputat Tudor Deliu aduce la cunoștință procedura votării secrete din cadrul ședinței speciale a Parlamentului privind alegerea Președintelui Republicii Moldova.
14. Domnul deputat Tudor Deliu aduce la cunoștință procesul-verbal nr.6 din 16 martie 2012. (Candidatura domnului Nicolae Timofti pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova a întrunit 62 de voturi.)
15. Proiectul de Hotărîre cu privire la confirmarea alegerii Președintelui Republicii Moldova. Votat. (Pro – 62, unanim.)

Ședința începe la ora 08.04.

Lucrările sînt prezidate de domnul Marian Lupu, Președintele Parlamentului, asistat de domnul Vladimir Plahotniuc, prim-vicepreședinte al Parlamentului, de doamna Liliana Palihovici, vicepreședinte al Parlamentului.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Bună dimineața.

Rog să vă ocupați locurile dumneavoastră, pentru a începe ședința specială a plenului Parlamentului.

Secretariatul,

Rog să anunțați prezența.

Domnul Maxim Ganaciuc – *secretar general adjunct al Parlamentului, șeful Direcției documentare parlamentară:*

Doamnelor și domnilor deputați,

Bună dimineața.

Vă anunț că la lucrările ședinței de astăzi a Parlamentului, din totalul celor 101 de deputați, și-au înregistrat prezența 65 de deputați. Nu s-au înregistrat deputații Frațiunii Partidului Comuniștilor din Republica Moldova, în afară de domnul Reșetnicov, domnul Sîrbu și doamna Șupac.

Domnul Marian Lupu:

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Constat caracterul deliberativ al ședinței. Rog să onorăm Drapelul Țării. *(Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova.)*

Mulțumesc.

Stimați colegi,

Astăzi, potrivit prevederilor Hotărîrii Parlamentului nr.39 din 7 martie curent, Parlamentul s-a întrunit în ședință specială dedicată alegerii Șefului Statului. În acest context, invit la tribuna centrală președintele Comisiei speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, domnul Tudor Deliu, pentru a prezenta informația privind activitatea Comisiei în vederea organizării și desfășurării alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Domnule Deliu,

Vă rog.

Domnul Tudor Deliu – *președintele Comisiei speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Excelențele dumneavoastră reprezentanți ai misiunilor diplomatice,

Onorată asistență,

Prin Hotărîrea Parlamentului Republicii Moldova nr.39 din 7 martie 2012, a fost aprobată componența Comisiei în număr de 11 membri. Țin să menționez că Frațiunea parlamentară a Partidului Comuniștilor din Republica Moldova nu a delegat nici un membru, motiv din care comisia a activat în componență de 7 membri, reprezentanți ai fracțiunilor Partidului Liberal Democrat din Moldova, Partidului Democrat și Partidului Liberal.

Cu toate acestea, întru evitarea speculațiilor, vreau să vă comunic că toate ședințele Comisiei au fost deliberative, deciziile fiind aprobate prin votul a 7 membri, adică majoritatea.

În vederea organizării și desfășurării alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, Comisia specială s-a bazat pe prevederile articolului 78 din Constituție referitoare la alegerea Președintelui Republicii Moldova și pe cerințele Legii nr.1234 din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova.

Chiar de la prima ședință, membrii comisiei s-au întrunit pentru alegerea președintelui și a secretarului Comisiei speciale. Ca urmare a desfășurării ședinței Comisiei, a fost aprobat procesul-verbal nr.1, prin care în funcția de președinte al Comisiei a fost ales domnul Deliu Tudor, iar în funcția de secretar al Comisiei a fost ales domnul Munteanu Valeriu. Ambele funcții au fost aprobate cu votul unanim al membrilor comisiei.

În cadrul aceleiași ședințe, cu participarea tuturor membrilor, s-au examinat și aprobat o serie de chestiuni în contextul desfășurării alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, inclusiv adoptarea prin Hotărîrea nr.2/1 a comunicatului de presă referitor la procedura de înaintare a candidaturilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Tradițional, în scopul asigurării unui acces mai facil la informație, dar și ca măsură de asigurare a unei activități transparente a lucrărilor Comisiei speciale, a fost luată hotărîrea de a publica pe pagina web a Parlamentului Republicii Moldova modele de acte necesare, pentru a fi completate de potențialii candidați, precum și Regulamentul de activitate al Comisiei.

În vederea asigurării procesului de recepționare a actelor necesare pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova, Comisia a adoptat Hotărîrea nr.2/2, prin care a fost stabilit un program de lucru special al Comisiei.

Astfel, s-a stabilit programul de recepționare a actelor de către Comisia specială de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova după cum urmează:

- în zilele de 7, 9, 10 martie 2012 – de la ora 14.00 pînă la ora 17.00;
- la data de 12 martie 2012 – de la ora 08.00 pînă la ora 17.00.

De asemenea, în scopul asigurării desfășurării activității Comisiei, a fost stabilit un orar de serviciu al membrilor Comisiei. Tot prin procesul-verbal nr.2 al Comisiei speciale s-a aprobat Regulamentul, Registrul pretendenților la funcția de Președinte al Republicii Moldova și alte acte model pentru înregistrarea lor și modelul certificatului de înregistrare a candidatului la funcția de Președinte al Republicii Moldova.

La data de 12 martie 2012, Comisia specială a recepționat actele depuse de către liderii fracțiunilor Partidului Liberal Democrat din Moldova domnul Valeriu Streleț, Partidului Democrat domnul Diacov Dumitru, Partidului Liberal domnul Hadârcă Ion, susținători ai domnului Timofti Nicolae, care a fost înaintat pentru a fi înregistrat în calitate de candidat pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Ca urmare a examinării dosarului, Comisia specială a întocmit raportul de verificare a actelor depuse pentru înregistrarea domnului Timofti Nicolae în calitate de candidat pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, prin care s-a constatat că toate condițiile stipulate la articolul 78 din Constituție și prevederile Legii nr.1234 din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova au fost respectate.

Drept urmare, Comisia specială a adoptat Hotărârea 3/1 prin care domnul Timofti Nicolae a fost înregistrat în calitate de candidat pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova cu numărul 1, eliberându-se certificatul de înregistrare.

La data de 13 decembrie 2011, în cadrul ședinței Comisiei speciale, a fost adoptată Hotărârea nr.4/1 privind aprobarea listei candidaților pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova și Hotărârea nr.4/2, prin care s-a decis că în lista candidaților la funcția de Președinte al Republicii Moldova va fi inclus doar un singur candidat – domnul Timofti Nicolae. Și aceste liste, cu toate actele depuse de deputați, au fost repartizate tuturor membrilor Parlamentului Republicii Moldova. Mă refer la data de 14.03. Toți deputații au avut ocazia să ridice actele depuse de către candidat.

Ulterior, în cadrul ședinței Comisiei speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, au fost examinate și adoptate o serie de subiecte, precum: aprobarea listei deputaților în Parlamentul Republicii Moldova pentru alegerea prin vot secret a Președintelui Republicii Moldova, aprobarea modelului și textului buletinului de vot pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova, aprobarea modelului procesului-verbal de totalizare a rezultatelor votării pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, aprobarea ordinii desfășurării ședinței speciale a Parlamentului și a procedurii votării secrete, precum și stabilirea obligațiilor membrilor Comisiei speciale pentru ziua desfășurării alegerilor Președintelui Republicii Moldova din 16 martie 2012.

Toate aceste chestiuni au fost documentate prin procesul-verbal nr.5.

Stimați deputați,

Țin să menționez că pe parcursul întregii sale activități Comisia specială a respectat cu strictețe prevederile Constituției și ale Regulamentului, aprobat prin Hotărârea Comisiei cu nr.2/3, și și-a onorat obligațiunea în conformitate cu legislația în vigoare, fapt pentru care vreau, din numele meu personal, să aduc mulțumiri tuturor membrilor Comisiei.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Da. Vă mulțumesc, domnule președinte al Comisiei speciale.

Stimați colegi,
Întrebări? Nu sînt.

Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Audiind această informație, în continuare vreau să menționez că, în conformitate cu articolul 7 alineatul (2) din Legea cu privire la procedura de alegere a Șefului Statului, candidatului la funcția de Președinte al Republicii Moldova i se acordă dreptul de a adresa Parlamentului o alocuțiune și de a răspunde la eventuale întrebări.

Înainte de a purcede la această parte a ședinței speciale de astăzi, vreau să coordonăm aspectele procedurale. Pentru alocuțiunea candidatului urmează să fie oferit un timp de pînă în 30 – 40 de minute maxim.

La capitolul „Întrebări” vin cu o propunere către mult stimata audiență. Avînd în vedere faptul că domnul Timofti, în calitate de candidat la funcția de Șef al Statului, a avut întrevederi și discuții complexe cu fracțiunile care l-au invitat la asemenea întrevederi, în acest caz consider că toate întrebările, subiectele au fost discutate, pozițiile au fost clarificate și nu mai urmează întrebări aici, în sala plenului Parlamentului, dacă nu există altă opinie.

Și, pe final de undă, luări de cuvînt din partea reprezentanților grupurilor politice parlamentare, deputați neafiliați. Eu propun ca aceste alocuțiuni să nu depășească un timp de 5 minute. Și, între timp, toți doritorii, pentru a veni cu asemenea alocuțiuni, rog să fie semnalat prin intermediul Secretariatului către Prezidiu, ca să formăm lista necesară.

Acestea sînt procedurile pe care aș vrea să le propun și să le supun votului. Cine este pentru a accepta aceste norme de procedură în cadrul dezbaterilor ședinței de astăzi rog să voteze.

Majoritatea.

Vă mulțumesc.

Normele de procedură sînt aprobate.

În acest context, permiteți-mi să-l invit la tribuna centrală pe domnul Nicolae Timofti, candidatul pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Vă rog.

Domnul Nicolae Timofti – *candidat pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova:*

Stimate domnule Președinte,

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Pentru mine este o mare onoare să mă aflu astăzi în fața dumneavoastră în calitate de candidat pentru funcția de Președinție și să vă vorbesc despre modul în care văd eu lucrurile din țara noastră și evoluția lor în continuare. Din start, aș vrea să recunosc că eu nu mă pricep atît de bine la politică, niciodată nu am făcut politică și nu cred că o voi face nici în viitor.

De aceea, discursul meu nu va fi unul politic, ci mai degrabă cetățenesc. Ca cetățean al Republicii Moldova, mă doare faptul că țara mea nu are un Președinte

de mai bine de doi ani și jumătate, că una dintre cele mai importante instituții în stat este, practic, paralizată, că procesele vitale pentru dezvoltarea țării sînt afectate de starea de instabilitate și incertitudine, în care trăim de la 2009 încoace.

Eu sînt judecător, dar sînt și om care comunică cu alți oameni. Și vreau să vă spun că, astăzi, nu veți întîlni în țara noastră vreun om care să nu fie îngrijorat de problema alegerii Șefului Statului. Discuțiile la această temă, dezbaterile au devenit un element indispensabil al vieții oamenilor, iar aceasta demonstrează că alegerea Președintelui nu mai este doar o problemă a politicienilor, e o problemă a fiecăruia dintre noi, a noastră, a tuturor. De soluționarea ei depinde în mod decisiv soarta de mai departe a țării noastre.

După două decenii de independență, Republica Moldova a ajuns la o răscruce și trebuie să decidă pe ce cale va merge în continuare: pe calea confruntării, instabilității, haosului sau pe calea stabilității, dezvoltării, prosperității? Eu cred că răspunsul la această întrebare este unul evident și-l cunoaște fiecare dintre dumneavoastră.

Onorat Parlament,

Alegerea Președintelui nu înseamnă soluționarea tuturor problemelor cu care ne confruntăm în mod automat. Alegerea Președintelui doar creează premisele necesare, iar problemele le vom soluționa prin eforturi comune, prin conlucrare eficientă zi de zi.

Astăzi, sîntem în situația în care trebuie să constatăm că, după 20 de ani de independență, Republica Moldova continuă să se confrunte cu grave probleme de ordin social, economic, politic etc. Pentru soluționarea lor definitivă e nevoie ca acele bune începuturi, acele realizări înregistrate în ultimii ani în plan economic, al promovării reformelor, al integrării europene să-și găsească continuitatea și finalitatea, doar astfel vom reuși să construim în Republica Moldova un stat modern, cu economie dezvoltată și cu un înalt nivel de viață.

Cea mai mare provocare, care stă în fața noastră, a tuturor, este consolidarea societății. Din păcate, societatea moldovenească continuă să fie una divizată pe criterii politice, etnice, culturale etc. Avem nevoie de o idee care ar uni întreaga societate, ar face-o să se miște înainte ca un tot unic. Și eu cred că această idee trebuie să devină integrarea europeană. Moldova a avansat mult în ultimii ani în această direcție, dar, spre regret, integrarea europeană continuă să fie percepută mai mult ca un proiect al guvernării, decît ca un proiect național.

În calitate mea de Președinte, voi conlucra activ cu Guvernul, Parlamentul, alte instituții ale statului, pentru a promova reformele care vor aduce Republica Moldova mai aproape de Europa și care, în final, vor asigura un nivel de viață european cetățenilor țării noastre.

Oamenii trebuie să înțeleagă că Uniunea Europeană este un spațiu de valori și bunăstare și că ei merită să facă parte din acest spațiu, dar pentru aceasta trebuie să depună și anumite eforturi.

Astăzi, spre regret, sînt forțe care încearcă să discrediteze conceptul de integrare europeană, contrapunîndu-i alte proiecte geopolitice. Datoria noastră și, în primul rînd, a mea, în calitate de Președinte, va fi să le explicăm promotorilor

acestor false idei că proiectul nostru european urmărește modernizarea țării în beneficiul cetățenilor și din acest punct de vedere nu are alternativă.

Procesul de integrare europeană nu poate fi contrapus altor proiecte politice, geopolitice, el este unul mult prea complex, mult prea important pentru viitorul țării și principalul: este ireversibil.

Moldova se află în plin proces de negocieri cu Uniunea Europeană pe marginea Acordului de asociere, pe marginea Acordului privind zona de comerț liber aprofundat și cuprinzător, pe marginea Acordului privind liberalizarea regimului de vize.

În plus, țara noastră a finalizat deja cu succes negocierile pe marginea Acordului privind aderarea la spațiul aeronautic european comun, sînt realizări incontestabile. Și, în calitate mea de Președinte, voi acorda tot suportul necesar pentru continuarea acestor procese, care vor aduce beneficii țării noastre, cetățenilor noștri.

Stimați deputați,

În aceste zile, am fost întrebat de cineva: ce politică externă voi promova, dacă voi ajunge în funcția de Președinte? I-am răspuns dumnealui și vă zic și dumneavoastră: ferma mea convingere este că politica mare o fac țările mari, iar țările mici, ca Republica Moldova, sînt condamnate să facă o politică deșteaptă.

În opinia mea, anume o astfel de politică a făcut Moldova în ultimii ani și anume această politică trebuie continuată, ca rezultatele bune, înregistrate la acest capitol pînă în prezent, să-și găsească dezvoltarea.

Astăzi, Republica Moldova este un stat înconjurat de prieteni, considerat un partener sincer, previzibil și de nădejde, iar această situație ne oferă mai multe avantaje, pe care trebuie să le valorificăm în binele cetățenilor Republicii Moldova.

Țara noastră trebuie să continue construirea relațiilor de bună vecinătate cu Ucraina și România, relațiilor de parteneriat strategic cu Rusia, Statele Unite, Germania, alte state în binele cetățenilor. Republica Moldova trebuie să folosească eficient poziționarea sa geografică strategică, toate oportunitățile pe care le oferă mecanismele regionale de cooperare, pentru a obține maximum de beneficii.

Astăzi, teza potrivit căreia Republica Moldova, și în plan politic, și economic, și cultural, poate să devină un veritabil cap de pod ce ar lega estul de vestul Europei este mai actuală ca oricînd. Și sînt sigur că de la realizarea ei noi vom avea doar de cîștigat.

În calitate mea de Președinte, voi face tot ce va fi nevoie pentru aceasta. Sînt ferm convins că politica externă echilibrată și eficientă trebuie să devină cea carte de vizită a Republicii Moldova care ne va ajuta să deschidem toate ușile, ne va ajuta să facem față tuturor provocărilor, să atingem acele scopuri comune pe care le avem cu toții.

Diplomația eficientă, de rînd cu lucrul în vederea consolidării încrederii între cele două maluri ale Nistrului, ne va ajuta să soluționăm și cea mai gravă problemă cu care ne confruntăm la moment – problema transnistreană. Acum două săptămîni, s-au împlinit 20 de ani de la demararea sîngerosului conflict armat de pe Nistru. Un conflict care a luat sute de vieți omenești și a rămas ca o rană deschisă și pînă în prezent pe trupul țării noastre.

Chiar dacă în această direcție s-a lucrat mult în aceste două decenii, în special în ultimii ani Republica Moldova rămâne un stat divizat din punct de vedere teritorial, un stat care nu-și controlează în totalitate teritoriul, un stat care nu-și poate gestiona frontiera pe toată lungimea acesteia. Constat cu mare durere această stare de facto, dar care, totodată, mă motivează se depun eforturi, după alegerea în funcția de Președinte, pentru depășirea ei.

Astăzi, este absolut evident că problema transnistreană poate fi soluționată exclusiv pe cale pașnică la masa de negocieri, cu ajutorul partenerilor implicați în procesul de negocieri cinci plus doi. Salut și apreciez reluarea negocierilor oficiale în acest format, după o pauză de mai bine de cinci ani, ca unic instrument eficient pe care îl avem acum la dispoziție pentru soluționarea problemei transnistrene.

În calitatea mea de Președinte, voi susține toate acțiunile îndreptate spre consolidarea încrederii între cele două maluri ale Nistrului, spre crearea spațiilor economice, umanitare, sociale etc. unice, ca premise obligatorii pentru punerea ulterioară în aplicare a unei soluții politice identificate la masa de negocieri. Soluționarea problemei transnistrene trebuie să aibă loc exclusiv în cadrul actualei Constituții a Republicii Moldova, care prevede caracterul unitar, indivizibil, suveran și independent al statului.

De asemenea, urmează să fie asigurată respectarea statutului de neutralitate al țării noastre, care exclude prezența militară străină pe teritoriul Republicii Moldova. Din acest punct de vedere urmează ca noi toți împreună să ne concentrăm eforturile pe înlocuirea actualei misiuni de pacificare din zona de securitate cu o misiune de observatori civilă sub mandat internațional.

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Nu în zadar am menționat mai sus necesitatea respectării stricte a Constituției. Pentru mine, un om care vine din mediul juridic, supremația legii nu este doar o declarație frumoasă. Pentru mine, în mare parte, aceasta este și un sens al întregii mele vieți. De aceea, accederea mea în funcția de Președinte, dincolo de marea responsabilitate pe care o implică această funcție, eu o percep ca pe o nouă treaptă în realizarea obiectivului pe care îl am: ca în această țară legea să fie cea care se guverneze.

În calitatea mea de garant al Constituției, voi veghea asupra respectării principiului de separare a puterilor în stat, un principiu democratic fundamental, fără de care nu am putea vorbi de un veritabil stat de drept. Voi încerca să fiu un bun mediator, iar toată energia, toate capacitățile de care dispun le voi îndrepta spre asigurarea unui climat de conlucrare normală între ramurile puterii de stat. Ferma mea convingere este că conlucrarea eficientă în beneficiul cetățenilor poate fi cea soluție reușită pentru a asigura țării noastre un viitor cu adevărat democratic, cu adevărat prosper.

Da, știu că la moment se vorbește mult despre imperfecțiunea actualei Constituții, despre necesitatea modificării ei. Trebuie să recunosc că discuțiile la această temă m-au interesat și anterior. Că nici măcar nu puteam să-mi închipui că voi fi, că vă voi vorbi de la această tribună în calitate de candidat la funcția de

Președinte. Aceste discuții mă interesează și acum, inclusiv din perspectiva că în scurt timp eu aș putea fi garantul acestei Constituții.

De aceea, înainte de a solicita votul dumneavoastră de încredere, consider necesar să-mi fac public punctul de vedere la acest capitol. Actuala Constituție a pus temelia dezvoltării democratice a țării noastre și anume în baza actualiei Constituții Republica Moldova a trăit și s-a dezvoltat în toți acești ani.

Dar, totodată, trebuie să recunoaștem că acea reformă a Constituției care a fost începută în anul 2000 așa și nu a fost dusă pînă la capăt și astăzi ne confruntăm cu mai multe probleme grave, care vizează nu doar cele mai importante instituții în stat, ci și drepturile fundamentale ale cetățenilor.

Voi aduce doar un exemplu: dreptul cetățenilor la inițiativa populară de organizare a unui referendum. Contradicțiile existente în Constituție nu permit nici măcar de spus clar care este numărul minim necesar de semnături ale cetățenilor cu drept de vot pentru a demara un referendum.

Eu nu mai vorbesc deja de mecanismul de alegere a șefului statului sau de acele neclarități și neconcordanță care există la capitolul atribuții ale principalelor instituții de stat. Efectul acestor lacune constituționale fiecare dintre dumneavoastră, dar și fiecare cetățean al Republicii Moldova l-a resimțit din plin în ultimii ani.

De aceea, în calitatea mea de Președinte, voi acorda tot suportul pentru perfecționarea actualului cadru constituțional, astfel încît să nu mai existe nici un fel de blocaje pe viitor, iar prevederile legii supreme să asigure acel cadru eficient necesar pentru dezvoltarea armonioasă a țării.

Stimați deputați,

Amplul proces de perfecționare a cadrului legal în vigoare de adoptare a noilor legi ce reies din cursul de dezvoltare ales pe calea promovării reformelor și apropierii de Uniunea Europeană este unul complicat și de maximă responsabilitate. Din acest punct de vedere aș vrea să-mi exprim aprecierea față de tot ceea ce faceți și să vă asigur că în persoana mea veți avea un partener sincer și de nădejde.

Avem scopuri comune, împreună trebuie să promovăm reformele și să asigurăm supremația legii în Republica Moldova, aplicarea ei corectă și uniformă în raport cu toți cetățenii. Acel amplu proces de reformare a justiției pe care l-ați demarat împreună cu Guvernul Republicii Moldova trebuie să-și găsească continuitate și finalitate. O justiție independentă este cheia succesului în dezvoltarea unei țări. De la independența justiției pornesc toate: investiții, locuri de muncă, dezvoltarea mediului antreprenorial, combaterea sărăciei și nu în ultimul timp încrederea cetățeanului în organele de stat și în viitorul țării.

Totodată, aș vrea să menționez că eu privesc mult mai larg la procesul de reformă prin care trebuie să treacă țara noastră. Pentru dezvoltarea armonioasă este necesar să fie reformată nu doar justiția, ci și Procuratura, alte organe ale sistemului de drept, cum ar fi Centrul pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate etc.

Depolitizarea organelor de drept este o condiție obligatorie pentru dezvoltarea din continuare a țării noastre. Organele de drept, dar și cele de

reglementare a activității de întreprinzător, de supraveghere și control din cadrul administrației publice centrale și locale la moment sînt acele puncte slabe care ne fac vulnerabili în fața unui astfel de fenomen negativ care este corupția. Iar lupta cu acest fenomen trebuie să o începem de la faptul că îi vom recunoaște existența și, fără a ne ascunde după deget, îi vom stabili adevăratele proporții.

Astăzi, nu mă tem să recunosc acest lucru: corupția a pătruns în toate instituțiile statului, în toate domeniile de activitate și, deși se întreprind eforturi pentru contracararea acestui fenomen, rata sa continuă să rămîna una ridicată. Ferma mea convingere este că, dincolo de strategii și planuri de acțiuni pentru combaterea corupției, dincolo de înăsprirea sancțiunilor administrative și penale, noi avem nevoie și de alt gen de măsuri. Mă refer la măsurile stimulatorii în raport cu cetățenii, cu agenții economici și cu demnitarii de stat, care vor declara toleranță zero fenomenului corupției.

Moldova va putea scăpa de corupție doar printr-un efort comun al întregii societăți, iar datoria noastră, a celor care reprezintă puterea în stat, este să asigurăm condițiile optime pentru ca lupta cu corupția să fie una cu adevărat eficientă.

Din acest punct de vedere consider absolut necesară continuarea reformelor structurale în economie, a reformei cadrului regulatoriu, a reformei menite să debirocratizeze activitatea mediului de afaceri.

Reducerea incidenței factorului uman prin astfel de practici progresive, moderne ca cea a ghișeului unic, cea a electronizării serviciilor de rapoarte fiscale etc., dincolo de faptul că permite economii de timp și de bani, mai oferă și garanția unor proceduri corecte în beneficiul statului.

La acest capitol, nu pot să nu constat cu mîndrie efectul benefic al reformelor economice promovate în ultimii doi ani. Acestea au permis țării noastre că aibă o creștere economică impresionantă, Moldova situîndu-se pe primele locuri în Europa la capitolul respectiv. Este o dovadă a faptului că țara noastră a ales o cale de dezvoltare corectă, care trebuie urmată în continuare.

Stimați deputați,

Onorată asistență,

Eu sînt perfect conștient de faptul că vin la cîrma unei țări sărace, mai corect, a celui mai sărac stat din Europa. De aceea, pentru mine combaterea sărăciei este o mare provocare. Conștientizez și apreciez acel volum de lucru enorm care a fost depus pînă în prezent pentru diminuarea acestui fenomen negativ.

Statistica internațională arată că în Republica Moldova s-a reușit în ultimii ani să se diminueze rata sărăciei în cîteva puncte procentuale. Dar, spre regret, sărăcia în țara noastră este atît de mare, încît realizările înregistrate pînă în prezent se pierd pe fondul tabloului general al situației la acest capitol.

Crezul meu personal este că problema sărăciei se află nu la baza unei piramide imaginare, ci în vîrfurile ei. Nu sărăcia generează gravele probleme cu care se confruntă țara noastră – corupția, economia încă slabă, lipsa locurilor de muncă etc., ci invers: toate aceste probleme, mai bine zis nesoluționarea lor, generează sărăcie.

Am să vă explic simplu, așa cum văd eu combaterea sărăciei. În primul rînd, se impune dinamizarea ritmului reformelor în economie, în justiție, în sfera socială.

Toate aceste reforme urmează să conducă la descătușarea economiei prin atragerea noilor investiții din țară și de peste hotare. Venirea noilor investiții va însemna noi locuri de muncă, dar și dinamizarea activității economice în rezultatul căreia vor crește defalcările la buget.

Aceste procese de dezvoltare, de rînd cu combaterea corupției, despre care am vorbit mai sus, vor crea condițiile necesare pentru ca rata sărăciei să fie una cît mai redusă, iar nivelul de viață în țara noastră cît mai ridicat.

Veți întreba, probabil, dar ce are aceasta cu alegerea Președintelui? Eu cred că are cea mai directă legătură. Nu este un secret că reformele eficiente și durabile se fac în condiții de stabilitate politică.

Și eu, în calitatea mea de Președinte, mă oblig să asigur acea stabilitate necesară și tot sprijinul pentru implementarea cu succes a reformelor, îndreptate spre îmbunătățirea vieții oamenilor.

Onorat Parlament,

Toate acele schimbări despre care am vorbit mai sus și care sînt absolut necesare pentru dezvoltarea din continuare a țării noastre necesită un efort comun continuu și susținut.

Și cînd spun acest lucru, eu am în vedere inclusiv opoziția. În primul rînd, opoziția parlamentară. Chiar și pentru un necunoscător al politicului, cum sînt eu, este absolut clar că relațiile dintre putere și opoziție se află într-o stare de ostilitate avansată, care depășește cu mult cadrul democratic al relațiilor dintre aceste două importante componente ale vieții politice. De aceea, îmi propun ca și scop să fiu un bun mediator pe cît acest lucru va fi posibil în relațiile dintre putere și opoziție.

Ferma mea convingere este că opoziția trebuie să aibă drepturi garantate, dar și posibilitatea de a reprezenta destoinic interesele acelor alegători care au investit cu încrederea lor.

Una dintre primele inițiative cu care voi veni după alegerea în funcție va viza perfecționarea cadrului legislativ cu privire la activitatea opoziției. Este un document necesar care va avea drept scop să acopere un gol legislativ existent la moment în Republica Moldova. Voi preciza, din start, că nu va fi un proiect orientat spre actuala opoziție, ci spre definirea statutului opoziției în general, spre stabilirea drepturilor ei.

Totodată, consider că acest proiect va da răspuns la mai multe probleme existente în prezent și va detensiona real relația dintre putere și opoziție în Republica Moldova.

Stimați deputați,

Eu îmi propun ca să fiu un Președinte al tuturor cetățenilor Republicii Moldova, indiferent de viziunile lor politice, de convingerile religioase, de apartenența etnică, culturală, lingvistică. Sînt convins că anume de un astfel de Președinte are nevoie țara noastră, de un Președinte care ar asigura o conciliere națională, o consolidare a societății și o stabilizare a situației politice la nivelul întregii țări.

Eu înțeleg că scopurile pe care mi le propun sînt ambițioase, dar știu că sînt realizabile. În amplul proces de consolidare a societății mizez pe ajutorul și

susținerea dumneavoastră. Sînt singur că fiecare dintre dumneavoastră își dorește sincer să trăiască într-o țară cu o dezvoltare armonioasă în condiții de stabilitate.

Onorat Parlament,

În final, aș vrea să-mi expun punctul de vedere referitor la cum văd eu viitorul apropiat al țării noastre. Sînt sigur că în următorii ani situația în Republica Moldova se va schimba radical. Reformele politice, economice, sociale, promovate în condiții de stabilitate, ne vor permite să asigurăm un nou nivel de viață al cetățenilor.

Venirea investitorilor va impulsiona dezvoltarea economiei, vor apărea noi locuri de muncă bine plătite. Cetățenii noștri plecați anterior peste hotare vor reveni în țară pentru a contribui la dezvoltarea ei. Satele Moldovei vor fi din nou populate, iar nivelul de viață în mediul rural va crește considerabil. Orașele noastre vor deveni nu doar veritabile centre industriale, dar și adevărate centre universitare de cultură, care se vor dezvolta armonios, așa cum se întîmplă în lumea occidentală. Moldova se va apropia de marea familie a democrațiilor europene, urmînd ca ulterior să-și ocupe locul său binemeritat în această familie.

Într-un final, Moldova va deveni o țară a oamenilor fericiți, iar fiecare dintre noi va fi mîndru că trăiește aici. Veți spune că este un vis. Poate, dar eu cred în acest vis și sînt sigur că astăzi noi împreună vom face primul pas spre realizarea lui. Așa să ne ajute Dumnezeu.

Vă mulțumesc pentru atenție. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Domnule Timofti, vă mulțumesc.

Rog să ocupați loc.

Stimați colegi,

Precum am convenit asupra cadrului procedural, de aici încolo – alocuțiunile reprezentanților grupurilor politice parlamentare și deputaților neafiliați.

Primul îl invit la tribuna centrală pe domnul Ion Hadârcă, președintele Frațiunii Partidului Liberal.

Domnul Ion Hadârcă – Frațiunea PL:

Onorat Parlament,

Excelențele voastre,

Domnule Președinte,

Domnule Prim-ministru,

Domnilor ambasadori,

Oaspeți,

Doamnelor și domnilor,

Iată că am ajuns la această oră la care am certitudinea că sîntem făurarii și martorii unei ore istorice. Multă vreme am fost captivii unui mecanism defectuos, implementat de predecesori, pentru a zădărnici buna desfășurare politică a evenimentelor din republica noastră și circa 2 ani și ceva am căutat diferite soluții, am tatonat aceste soluții.

Unele din ele vor rămâne în continuare ca o problemă în fața Parlamentului, dar sperăm că, după depășirea acestui moment, după trecerea cu bine a acestui moment, ne vom apropia cu mai multă încredere și de soluționarea celorlalte probleme.

Acest mecanism se credea că nu mai poate fi reparat, dar Alianța pentru Integrare Europeană a găsit cheia și cred eu că ziua aceasta, într-adevăr, va fi o zi istorică.

Eu îmi exprim regretul, cu toată stima pentru solii opoziției parlamentare, îmi exprim regretul că nu participă la această ședință istorică și întreaga opoziție parlamentară, care, de la o vreme încoace, a devenit mai mult extraparlamentară și riscă foarte mult, prin chemări la nesupunere civică, să devină și extralegală și poate că și extrastatală.

Noi considerăm că nu acestea sînt direcțiile și principiile de care trebuie să se conducă un grup, o fracțiune, reprezentanții parlamentari aleși de popor și considerăm că prioritățile trebuie să fie cele pe care ni le-am asumat cu toții: prioritățile integrării europene, prioritățile asigurării integrității Republicii Moldova, a ridicării bunăstării întregului popor și a reformei constituționale inclusiv, și mă bucură că în discursul candidatului la funcția înaltă în stat aceste teme au răsunat ca o asumare.

Este o asumare responsabilă, grea, de neînvidiat, dar noi credem că, cu toții împreună, vom reuși să trecem cu bine acest mandat și să ieșim la o nouă treaptă a dezvoltării noastre.

Cred eu că alegerea Șefului Statului va contribui decisiv la reechilibrarea plăcilor tectonice subterane din societate, care au fost multă vreme zdruncinate, asigurarea stabilității, iar în plan extern – la fortificarea, îmbunătățirea benefică a imaginii Republicii Moldova în Europa și în lume.

Mă gîndeam la multe principii și multe idei care au fost vehiculate în ultima vreme: va fi, nu va fi, se va alege, nu se va alege.

Odată cu consumarea acestei ore, am impresia că mulți comentatori nu vor mai avea ce comenta, cu ce umple spațiul multă vreme, dar aceste principii care unii cu o impertinență care mie îmi este inexplicabilă să și le asume, asumarea deci aplicării testului statalității chiar m-a oripilat.

Sînt principii care, cred eu, trebuie să aparțină întregului popor, poate să le aplice întregul popor odată în 4 ani, în timpul alegerilor. Acesta este testul statalității și respectarea Constituției.

Alți factori care ar interveni aici, ar avea această ingerință, nu cred că sînt de indicat.

Un judecător prin excelență este omul legii. Un judecător care este un lider al branșei, al tagmei sale este cu atît mai mult un om care nici nu vedem noi cum nu s-ar conduce, cum nu s-ar ghida de alte principii decît respectul legii.

Și m-am bucurat iarăși să aud aceste accente în discursul candidatului nostru, candidatului Alianței. Însă, un Președinte de Țară, așa cum văd eu în mod ideal, am impresia că trebuie să fie chiar legea însăși. Spiritul legii, simbolul legii, asta trebuie să reprezinte Președintele Statului.

Și avem certitudinea că așa și va fi. După toate semnele, cunoscându-l pe candidatul la funcția înaltă în stat, avem această convingere și vom vota cu ușurință pentru domnia sa.

Domnul Nicolae Timofti este o autoritate în domeniul său, nu a dat semnale că nu ar avea, că ar avea deci alte tendințe decât cele care contribuie și care constituie, de fapt, și coincid cu principiile noastre de guvernare care și le-a asumat aici, în fața înaltului for, și considerăm că se va ghida de ele și în continuare.

Domnule Nicolae Timofti,

Ce să vă urăm noi în încheiere? Să fiți drept și veți fi răsplătit cu dreptate. Adică, răsplătit cu un bun nume și cu recunoștința întregului neam.

Într-un ceas bun și așa să ne ajute Dumnezeu!

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Artur Reșetnicov, Frațiunea PCRM.

Domnul Artur Reșetnicov – Frațiunea PCRM:

Onorată asistență,

De mai mult timp deja, Republica Moldova este un stat unde puterea a fost uzurpată, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor țării – încălcate, Constituția și legislația – ignorată.

Astăzi, asistăm la un repetat „fars”, cu aceeași denumire – alegerea Președintelui care, în realitate, este nu altceva decât menținerea forțată a puterii de către liderii Alianței.

Avem în memorie proaspete exemple din decembrie anul 2011 când la un asemenea spectacol deputații AIE, la indicația Președintelui interimar Marian Lupu, au încălcat flagrant dreptul constituțional la un vot secret și liber.

Acum, pentru ziua de 16 martie, aceiași actori odioși, din frică și spaimă, pregătesc procedee de amenințare a deputaților și falsificare a așa-zisului scrutin prezidențial.

Chiar în public au fost din nou expuse de către Marian Lupu că va pune în aplicare metode secrete de supraveghere și fraudare a votării.

Chiar și așa-zisele alegeri sînt organizate prin viclenie, dovadă fiind și schimbul inopinat al orei ședinței, tensionarea și isterizarea societății și cetățenilor.

În aceste circumstanțe, avînd mandatul poporului și întru neadmiterea intimidării și amenințării deputaților, Frațiunea Partidului Comuniștilor delegă pentru data de 16 martie reprezentanți în scopul supravegherii activității Alianței în această zi.

Onorată asistență,

Astăzi, acum, aș vrea să mă adresez, să fac un apel către candidatul Alianței, domnul Nicolae Timofti.

Astăzi aveți o șansă să nu deveniți complice la uzurparea puterii de stat, să nu coparticipați la o guvernare antipopulară. Rațiunea spune că acum puteți face un pas pentru a scoate tensiunea și nemulțumirea din societate.

Aveți curajul și înțelepciunea de a vă retrage din acest spectacol. Nu cred că dumneavoastră personal vă doriți un mandat de Președinte în condiții suspecte și dubioase. Un Președinte compromis chiar de la procedura de alegere. Un Președinte antipopular și lipsit de susținere morală a cetățenilor Republicii Moldova.

Vă îndemnăm să vă retrageți din această Alianță. Retragerea dumneavoastră va însemna că țara noastră, Moldova, ar putea fi reîntoarsă în cadrul legal, constituțional, iar cetățenii – la alegeri parlamentare anticipate care ar trebui să fie libere, corecte și democratice, își vor recăpăta puterea.

Astfel Moldova aparține poporului.

Domnul Vladimir Plahotniuc:

Invit la tribuna centrală reprezentantul Grupului Socialiștilor, domnul deputat Dodon.

Domnul Igor Dodon:

Stimați colegi,

Onorată asistență,

Stimați cetățeni ai Republicii Moldova care, sînt sigur, priviți acum cu atenție la televizoare, ascultați la radio ceea ce se întîmplă în plenul Parlamentului Republicii Moldova.

Astăzi este o zi deosebit de importantă și pentru soarta Republicii Moldova, și pentru soarta clasei politice. După aproape 3 ani de criză, sîntem astăzi într-un moment culminant, cînd se va decide modalitatea prin care se va rezolva această criză, alegeri anticipate sau alegerea Președintelui.

Și o modalitate, și alta este mai bună decît păstrarea incertitudinii și a depresiei sociale în care ne aflăm acum. Oamenii s-au săturat, ei vor să fie pus punctul, vor să fie făcută, în sfîrșit, o claritate politică internă și să știm cu toții ce avem de făcut mai departe.

Astăzi, această claritate va fi făcută.

Prea mult politicienii s-au jucat cu emoțiile oamenilor și prea mult a fost încercată răbdarea societății.

Stimați cetățeni,

Noi înțelegem foarte bine că atenția tuturor este îndreptată spre Grupul Parlamentar al Socialiștilor, fiindcă de voturile socialiștilor depinde astăzi modalitatea prin care se va rezolva criza politică. De socialiști depinde dacă va fi ales Președintele Țării sau vor fi anticipate.

Vă rog să ne credeți pe cuvînt, acest rol hotărîtor, care ne revine, este unul foarte dificil, pentru că în joc este soarta țării și în joc este reputația și credibilitatea noastră politică, iar prin votul nostru de astăzi, așa cum va fi el, ne asumăm o responsabilitate foarte mare pentru ceea ce se va întîmpla mai departe.

Și ne asumăm și criticile care nu vor întîrzia să apară. Și vreau să vă asigur că, indiferent de votul nostru de astăzi, critici vor fi.

Noi am fi vrut să împărțim povara acestei responsabilități și cu celălalt partid de opoziție, cu Partidul Comuniștilor, care, însă, a renunțat la lupta politică reală și a ales lupta stradală, inefficientă.

Acum realitatea politică din țară e de așa natură că o parte a cetățenilor doresc un Președinte, iar altă parte a cetățenilor doresc anticipate.

În asemenea circumstanțe, nu există o soluție să-i împace pe toți. Există doar soluția rațională la interesele generale ale statului. De aceea, la decizia de astăzi am ajuns cu greu, după foarte multe cugetări și frământări pe fundalul unui presing psihologic enorm.

Am analizat, foarte mult, am chibzuit, ne-am consultat îndelung cu cetățenii, cu membrii partidului. Dar, mai întâi de toate, ne-am raportat la interesele de bază ale Republicii Moldova și am făcut prognoze de viitor, ca să înțelegem care decizie e mai bună.

În decizia noastră de astăzi am pornit de la misiunea pe care ne-am asumat-o în 4 noiembrie anul trecut, când am părăsit Partidul Comuniștilor din Republica Moldova și am creat Grupul Parlamentar al Socialiștilor.

Atunci noi am declarat un șir de obiective și am fost consecvenți, stimați colegi, am fost consecvenți. Unele dintre aceste obiective au fost deja realizate, iar altele vor fi realizate în viitorul cel mai apropiat.

Un obiectiv de bază a fost alegerea unui Președinte apartinic, ca unică soluție pentru depășirea crizei politice din Republica Moldova, dar problema a fost că Alianța a întârziat să înțeleagă justetea acestui pas și a fost greu să selecteze un candidat care să treacă toate cele 3 filtre de selecție propuse de Partidul Socialiștilor.

Primul filtru a fost înaintarea unui candidat apartinic și neutru, cu o bună pregătire profesională, cu o singură cetățenie moldovenească.

Candidatul actual, domnul Nicolae Timofti, corespunde acestor criterii.

Al doilea filtru de selecție. Să aibă susținerea cel puțin a 58 de deputați. Domnul Timofti este primul candidat apartinic care are susținerea declarativă a 58 de deputați, dar nu știm câți din aceștia sînt dispuși să voteze pentru dumnealui la modul real. Oricum, și această condiție a fost respectată.

Și al treilea filtru de selecție, foarte principial pentru socialiști, este testul statalității, pe care un candidat la funcția de Președinte urma să-l treacă.

Noi am avut cu domnul Timofti câteva discuții foarte serioase la acest subiect. A trebuit să discutăm și unele declarații ale dumnealui din ultimele zile, pentru a clarifica lucrurile în privința suveranității de acum și de viitor a Republicii Moldova.

Și i-am explicat dumnealui că un Președinte trebuie să treacă testul statalității în fiecare zi, a mandatului său, prin fiecare declarație pe care o veți face de azi înainte, domnule Timofti, și acțiunile pe care le veți face, pentru că garantul Constituției și al integrității statului este Președintele.

Astăzi, vă pot declara oficial că domnul Timofti a acceptat integral prevederile testului statalității, propus de Partidul Socialiștilor.

De aceea, noi, socialiștii, am decis să alegem Președintele Republicii Moldova. *(Aplauze.)*

Noi vom vota un Președinte pentru stabilitate și pentru statalitatea Republicii Moldova. Vom vota un Președinte, pentru că asta o dictează și situația socială, și rațiunea politică, și responsabilitatea față de interesele statului.

Asta o dictează și promisiunea noastră față de cetățeni, de acum patru luni.

De asemenea, am ajuns la convingerea că alegerile anticipate nu ar fi asigurat schimbări calitative ale clasei politice și ale guvernării.

Din contra, alegerile anticipate ar fi prelungit haosul politic încă pentru cel puțin un an și ar fi îngropat definitiv economia țării.

Un Președinte pașnic este mai bun pentru țară decât niște alegeri parlamentare dușmănoase.

Și, domnule Timofti, mă adresez personal către dumneavoastră.

Aveți voturile socialiștilor și aveți o mare răspundere față de întreaga societate, așa, diversă cum este ea. Toți oamenii trebuie să fie egali pentru dumneavoastră. Ca judecător, cred că aveți avantajul profesiei în acest sens.

Fiți independent politic. Dacă veți fi un Președinte al Alianței pentru Integrare Europeană, veți rămâne doar în memoria Alianței pentru Integrare Europeană. Dacă veți fi un Președinte al întregii țări, veți rămâne în memoria întregii țări. Gândiți-vă bine cum acționați, gândiți-vă bine ce responsabilitate enormă veți avea.

Sper foarte mult că domnul Timofti va face față funcției cu demnitate, în primul rând, pentru a câștiga încrederea și respectul cetățenilor acestei țări.

Stimați colegi deputați,

Mă adresez către dumneavoastră, cei din Alianța pentru Integrare Europeană, noi, ca reprezentanți ai opoziției, și lucrul acesta trebuie să-l conștientizați, că ceea ce fac socialiștii astăzi, o fac pentru țară, pentru cetățeni și nu pentru voi.

Noi cum am fost oponenti, așa și vom rămâne și în continuare. Socialiștii nu au fost și nu sînt de acord cu politica Alianței de guvernare. Nu am acceptat funcții din partea voastră și nu vom ierta greșelile pe care le-ați făcut.

Astăzi, punem punctul pe problema alegerii Președintelui și de mîine începem să discutăm alte probleme: prețuri, tarife, drumurile, salariile, pensiile și toate cîte s-au adunat.

De acum nu veți mai putea da vina pe criza politică. De acum veți răspunde în fața societății, așa cum se cuvine. Vom reveni cît de curînd la acest subiect, pentru că multe schimbări trebuie să se producă.

Acum, am un ultim mesaj, foarte important, către deputați, către asistența internațională, către cetățeni.

Partidul Socialiștilor a fost și va fi consecvent în deciziile și acțiunile sale. Noi, dacă am promis ceva, ne ținem de cuvînt. Pe 16 decembrie anul trecut am promis că vom vota împotriva unui candidat al Alianței pentru Integrare Europeană și ne-am ținut de cuvînt.

Astăzi, 16 martie, declarăm că votăm un Președinte apartinic și înseamnă că îl vom vota.

Să vedem dacă toți cei care au semnat, toți cei 58 de deputați din Alianță se vor ține de cuvînt.

Și, în final, le doresc tuturor cetățenilor să avem cu toții parte de o stabilitate politică pe câțiva ani înainte. Unde este statalitate, pot fi și schimbări calitative. Unde este stabilitate, este și viitor.

Vă promit că acesta va fi obiectivul socialiștilor de acum încolo.

Cu Doamne ajută! (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Îl Invit la tribuna centrală pe domnul Dumitru Diacov, președintele Frațiunii Partidului Democrat.

Domnul Dumitru Diacov – Frațiunea PDM:

Onorată asistență,

Stimați colegi,

Eu acum am înțeles ce trebuie să faci 2 ani și 7 luni ca o zi să devină istorică: să nu alegi Președintele 2 ani și 7 luni. Și, într-adevăr, astăzi este o zi importantă, o zi istorică și sper eu că astfel de zile istorice noi n-o să mai avem pe viitor. Astăzi este ultima încercare de a demonstra democrația specifică în Republica Moldova.

Eu mă bucur că colegii noștri, pe parcursul ultimului timp, au demonstrat tărie de caracter, voință politică. Și, domnule Dodon, datorită consecvenței Partidului Democrat, datorită comportamentului domnului Lupu, care a deschis portița, din cauza înțelepciunii și nu din cauza presiunii unora, ca să ajungem la această zi, să alegem Președintele și să ne căutăm de treabă.

Alianța, cele trei partide componente ale Alianței, Guvernul Republicii Moldova și-au asumat responsabilități extraordinare pentru Republica Moldova și sigur că ele trebuie duse la capăt, și sigur că în această perioadă noi avem posibilitatea să demonstrăm populației că sîntem partide responsabile gata să realizeze angajamentele asumate. Aceasta ne trebuie, în primul rînd, față de cetățenii Republicii Moldova, care în fiecare zi sau în fiecare seară stau cu ochii pe televizor și așteaptă noutăți bune din Chișinău.

Și sigur că eu mă bucur de faptul că noi astăzi putem să le aducem o astfel de noutate. Eu mă bucur pentru raportul care l-a prezentat aici domnul Timofti. Sigur că omul nu putea în 7 zile să prezinte un program extraordinar de guvernare care să intre în concurență cu programul Alianței. Dar este un program și o viziune a unei persoane neimplicate în politică și la fiecare pas se simte că domnul Timofti privește perspectivele Republicii Moldova așa cum o privesc cele 3 milioane – 4 milioane de populație aproape.

Eu, ca să contribui la terminarea speculațiilor în jurul candidaturii, că aici s-a vorbit foarte mult: a cui este? Iată, și continuă și opoziția parlamentară și extraparlamentară. Domnul Timofti nu este candidatura nici a domnului Ghimpu, nici a domnului Filat, nici a domnului Lupu. Este o candidatură care a venit în urma discuțiilor și enumerării persoanelor ilustre, cu experiență, liniștite.

Și eu cred că aceasta și a făcut, în primul rînd, ca liderii acestor trei partide să ajungă la această concluzie. Domnul Timofti nu este candidatura nici a rușilor, nici a românilor, nici a americanilor. Este o candidatură născută din sînul intelectualității moldovenești, care, eu sînt convins, o să promoveze o politică,

într-adevăr, pro-moldovenească, reieșind din interesele Republicii Moldova, o țară chinuită, o țară necăjită, o țară care nu-și găsește încă locul în istoria modernă.

Și eu sper că domnul Timofti împreună cu noi, noi împreună cu domnul Timofti vom avea posibilitatea să realizăm câteva lucruri bune măcar, ca populația să respire ușor și să spună că, uite, oamenii aceștia, care sînt abilitați cu funcții importante în acest stat, se gîndesc și la noi.

Și eu sper că din această zi și Alianța va deveni calitativ una nouă, mai bună, mai liniștită, mai sufletească, mai omenească, mai aproape de gîndurile și frămîntările oamenilor. Eu sper foarte mult că în momentul în care nu ne mai paște pericolul alegerilor anticipate, noi ne vom concentra atenția asupra Republicii Moldova, asupra economiei, asupra problemelor sociale, asupra sferei învățămîntului, educației și noi vom crea condiții ca cetățeanul de la Ocnița sau de la Cahul să se simtă și el cetățean care trăiește o viață demnă pe teritoriul Republicii Moldova și el dorește să rămîna în Republica Moldova, și copiii lui doresc să rămîna în Republica Moldova, fiindcă ei știu că la Chișinău, acolo sînt oameni responsabili, partide responsabile care se gîndesc și la viața lor.

Eu îmi doresc ca noi de mîine să începem a trăi această viață. Noi cu dumneavoastră, care ne-am deprins de-acum, de mulți ani ne cunoaștem, și de mîine cu domnul Timofti în această echipă, care se gîndește la viitorul acestei țări.

Eu aș vrea ca domnul Timofti, într-adevăr, ceea ce a promis, să devină un Președinte al tuturor, ca domnul Timofti acum să găsească posibilitatea să dialogheze poate mai mult cu cei din afara Alianței, decît cu cei din Alianță, cu opoziția parlamentară și cu opoziția extraparlamentară.

Eu cred că ar fi un obicei foarte bun ca domnul Timofti o dată pe lună să bea un ceai cu foștii trei președinți: și domnul Snegur, și domnul Lucinschi, și sper și domnul Voronin – toți împreună să bea un ceai, să discute cum văd țara, cum văd lucrurile. Și atunci și domnul Timofti va intra mai repede în problematica țării, dar și ceilalți trei foști președinți se vor simți utili pentru Republica Moldova.

Această experiență de comunicare între generații trebuie să fie un lucru sfînt, ca în toată lumea. Președinții americani sau președinții altor state rămîn președinți pe toată viața, cu stimă și respect. La noi cum se întîmplă lucrurile acestea? Muncește 4 ani de zile, 8 ani de zile și cînd pleacă, pleacă cu fel de fel de injurii ș.a.m.d. Noi trebuie să terminăm experiența aceasta.

Eu povesteam colegilor, am fost după alegerile președintelui în Ungaria, președinte ales de Parlament, domnul Arpad Goncz. Și eram cu domnul ambasador Bobuțac în mașină și tot drumul erau niște lozinci mari, unde erau două fraze scrise în limba maghiară. Și eu îl întreb de domnul ambasador: ce-i scris pe tablourile acestea cu care este împînzită toată țara? Păi, la noi s-a schimbat președintele nu demult și pe aceste tablouri era scris cu litere mari: „Mulțumim, domnule Președinte”. Toată țara mulțumește fostului președinte. Eu îmi doresc, eu visez să ajung și eu ca noi să petrecem un președinte și toată țara să-i mulțumească.

Domnule Timofti, ar fi o chestie onorabilă și pentru acest Parlament care vă votează astăzi, și pentru dumneavoastră personal, sînt convins, ca noi să ajungem, într-adevăr, să spunem: „Mulțumim, domnule Președinte”. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Îl invit la tribuna centrală pe domnul deputat Mihai Godea.

Domnul Mihai Godea:

Onorată asistență,

Stimați colegi,

Drumul țării noastre spre libertate și democrație s-a dovedit mult mai greu decât l-a estimat oricare dintre noi. Moldova s-a împotmolit prea repede, spre surprinderea partenerilor noștri și spre dezamăgirea oamenilor care au investit în actuala guvernare atîta speranță. Timpul a fost pierdut în jocuri dezgustătoare, bătălii absurde și infantilism de cea mai rară speță. Și toate ar fi fost bune dacă se întîmplau în vreo ecranizare de Caragiale și nu aici și acum, cu noi și cu semenii noștri.

Aceste lucruri au irosit energia și au secătuit încrederea. Tristețea a pus stăpînire pînă și pe Sala de ședințe a Parlamentului, mulți dintre deputați urmărind cu groază și amărăciune spectacolele politice greu de imaginat în forurile legiuitoare supreme ale altor țări.

Nimic nu are loc, însă, la voia întîmplării și poate că aceste încercări au fost necesare pentru a-i face pe mai marii zilei să înțeleagă că jocul de-a țara este periculos și păgubos, în primul rînd, pentru ei. Astăzi, avem șansa de a pune punct la toate acestea. Astăzi, am putea să ieșim din această sală ca dintr-un purgatoriu, dispuși să nu ne mai întoarcem la trecut. Depinde de cine și cît a înțeles, dacă are de unde înțelege.

Stimați deputați,

În următoarele clipe, toți împreună vom participa la un eveniment care, cu siguranță, va intra în istoria politică a Republicii Moldova. Și de noi, cei prezenți, depinde dacă acest eveniment va fi unul de care să ne amintim ulterior cu mîndrie și cu sentimentul datoriei îndeplinite, ori cu amărăciune și cu sentimentul șansei ratate. Alegerile Președintelui Republicii Moldova sînt un eveniment special, dar care nicidecum nu reprezintă capătul drumului pe care am pornit acum 3 ani. Dimpotrivă, alegerea șefului statului va constitui doar startul unor procese și acțiuni care urmează a fi realizate.

Și de aici încolo abordările și acțiunile vor trebui să se schimbe în totalitate. Trebuie să înțelegem și să acceptăm – de la 16 martie 2012 guvernarea de mai departe a Republicii Moldova chiar trebuie schimbată, însă nu din punct de vedere al componenței, dar în însăși esența sa. Va trebui să se uite de interesele proprii, de scopuri politice aparte, va trebui să se treacă de supărări și frustrări, va fi nevoie de multă toleranță și de abordări constructive. Să nu uităm că sîntem în serviciul poporului, nu al partidelor din care facem parte.

Sună banal, dar va trebui să asigurăm buna guvernare, pentru interesele cetățenilor și ale țării. Și nu va fi deloc ușor, nu vom putea spera la clemență ori facilități prea mari, se poate întîmpla ca mulți dintre noi să cadă în această luptă și la următoarele alegeri să vină în Parlament alții, mai buni. Dar nu la aceasta trebuie să ne gîndim și nu viitoarele alegeri trebuie să fie punctul nostru de reper.

Astăzi, aici, acum, zi de zi, oră de oră, va trebui să muncim pentru a schimba viața oamenilor în bine, pentru a demonstra că și în Moldova se poate trăi cu plăcere, încredere și speranță în viitor. Asta le-a fost furat oamenilor – încrederea și speranța, iar pentru a le întoarce, trebuie să avem voință și responsabilitate.

Nu considerați că vă țin lecții de bună cuviință ori de bună guvernare. Am văzut, și nu doar eu, de ce este în stare o coaliție de partide definite ca democratice. Am protestat și mi-am exprimat punctul de vedere, când am considerat că se greșește ori se ignoră problemele cu adevărat importante.

Împreună cu colegii mei din Partidul Acțiunea Democratică am luat și o decizie: să nu mai fim parte la procesele care duc de niciunde, nicăieri. Dar mai vreau să cred că am înțeles cu toții, măcar în ceasul al doisprezecelea, că așa nu se mai poate și că trebuie să ne schimbăm, în primul rînd noi, dacă vrem să schimbăm starea lucrurilor. Că această stare este deplorabilă, că ea nu mai poate continua și trebuie schimbată cardinal – o știu eu, o știți și dumneavoastră, orice ați spune astăzi sau mâine.

Ați subscris celor 10 angajamente care derivă din principiile statului de drept sau constituie nimic altceva decît formulări reale pentru prioritățile de guvernare în Republica Moldova. Eu cred în oameni și consider cu adevărat că ați fost sincer prin acest gest pe care l-ați făcut ieri și prin care ați arătat că nu este totul pierdut. Veți demonstra altceva, veți minți și veți reveni la ce a mai fost, nu pe mine mă veți trăda și nu în ochii mei vă va fi frică să priviți.

Eu voi spune și în continuare ceea ce cred. Dar, în acest caz, vor pierde patru milioane de cetățeni ai acestei țări și patru milioane de priviri va trebui să înfrunțați.

Stimați colegi,

Eu știu că se poate, eu știu că cei mai buni și capabili sînt absoluta majoritate și că viitorul ne aparține. Trebuie să dorim, să muncim și să ne dedicăm binelui public, pentru că doar așa va veni binele și bunăstarea pentru toți și pentru fiecare.

Vă îndemn să punem capăt la perioada dificilă în care ne aflăm, vă îndemn să votăm astăzi Președintele Republicii Moldova și să lucrăm, pentru ca apoi să ne putem mîndri cu ceea ce am realizat. Pentru că fiecare zi contează, iar ziua de azi trebuie să aparțină tuturor.

Vă mulțumesc pentru atenție.

(Aplauze.)

Domnul Marian Lupu:

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Valeriu Streleț, președintele Frațiunii Partidului Liberal Democrat.

Domnul Valeriu Streleț – Frațiunea PLDM:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimate domnule Prim-ministru,

Onorați reprezentanți ai corpului diplomatic,

Doamnelor și domnilor deputați,

Onorată asistență,

Nu știu dacă mai are rost să trecem în revistă evenimentele care s-au derulat de la 28 august 2009 încoace – ziua primei ședințe a unui Parlament democratic, boicotată chiar din start de opoziția comunistă, care a dat un semnal clar că unicul ei interes major este recucerirea cu orice preț a puterii, care le-ar permite să stoarcă în continuare profituri uriașe din mica noastră țară.

Speranțele noastre că opoziția va avea un comportament responsabil, deschiderea Alianței pentru Integrare Europeană de a negocia cu comuniștii în vederea identificării unui compromis pentru alegerea șefului statului s-au ciocnit permanent de diferite tertipuri și condiții care se schimbau de la o zi la alta.

În rezultat, de mai bine de doi ani, Moldova are doar Președinți-interimari, fapt ce determină o atmosferă de instabilitate politică, care, la rîndul său, afectează calitatea proceselor importante care au loc în țară.

Aici mă refer, în primul rînd, la ezitățile pe care le au investitorii, la ritmul de implementare a reformelor, care nu ține cadența necesară sub presiunea unor eventuale alegeri parlamentare anticipate, la blocajele artificiale generate de suspiciunile care apar periodic între partidele parlamentare și alte condiții nefavorabile.

Cu toate aceste impedimente de ordin politic, țara noastră a mers înainte în această perioadă, inclusiv grație faptului că reprezentanții pe care i-am delegat în Executiv au știut să-și facă bine meseria. Sîntem lideri regionali la capitolul creștere economică, sîntem lideri incontestabili în Parteneriatul Estic, reformele demarate pe interior și demersurile eficiente pe plan extern ne-au ajutat să devenim un stat înconjurat de prieteni cu reale perspective de integrare europeană.

Astăzi, însă, comuniștii și-au scos în evidență obiectivul lor permanent: provocarea cu orice preț a alegerilor anticipate, nutrind speranța că astfel vor putea deturna țara de la cursul reformelor democratice cu obiectivul final de integrare europeană plenară.

În acest scop, după cum au demonstrat-o chiar și astăzi de la această tribună, ei cheamă cetățenii la revoltă, la contestarea puterii de stat legitim aleasă, la nesupunere civică. Unica reacție creștinească care se impune în aceste condiții ar fi: iartă-i, doamne, că nu știu ce fac. Consecințele acestor eforturi de scindare a societății, de învrăjpire a cetățenilor pot fi din cele mai nefaste atât pentru viața cotidiană a cetățenilor, cît și pentru viitorul democratic, prosper și european al Republicii Moldova. Aceste procese trebuie curmate, urmînd să oferim cetățenilor și țării liniște, stabilitate și perspective clare de continuitate a reformelor.

După îndelungi blocaje, boicoturi și impedimente, avem astăzi toate condițiile pentru a finaliza cu succes un proces care a devenit principala preocupare a cetățenilor și a clasei politice: avem un candidat demn și profesionist pentru funcția de Președinte al țării și avem exprimarea clară a voinței politice a unui număr suficient de aleși ai poporului de a vota pentru acest candidat.

Interesul cetățenilor a fost și rămîne factorul determinat de care noi, cei din Partidul Liberal Democrat din Moldova, ne conducem în acțiunile noastre și în procesul de luare a deciziilor. Și anume la interesul cetățenilor Republicii Moldova voi face apel acum, cînd anunț decizia fermă a Frațiunii Partidului Liberal

Democrat din Moldova de a vota pentru domnul Nicolae Timofti pentru alegerea dumnealui în funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Stimați colegi deputați,

Astăzi, avem datoria, dar și responsabilitatea, și imposibilitatea reală de a aduce optimism și speranță în inimile majorității absolute a cetățenilor țării noastre.

Cei care vor avea alte sentimente, după alegerea Președintelui, cu certitudine, nu doresc binele acestei țări. Optimismul și speranța, la care vom adăuga o fermă încredere în ziua de mâine, pot face minuni chiar și în perioade scurte de timp.

Anii care urmează vor fi ani de dezvoltare plenară multidimensională a țării noastre. Pentru aceasta avem toate condițiile interne și externe. Interesul țării și al cetățenilor ne obligă să ne detașăm de invocarea unor ipotetice sacrificii și merite în procesul de identificare a compromisului pentru alegerea Președintelui, să ne mobilizăm toate calitățile pentru a asigura stabilitatea și dezvoltarea democratică a Republicii Moldova în anii următori.

Cu toții urmează să trecem azi un test de responsabilitate și maturitate politică, cu toții urmează să valorificăm șansa pe care ne-au oferit-o cetățenii Republicii Moldova.

Să nu-i dezamăgim. Să-i facem să se simtă mândri pentru faptul că ne-au acordat încrederea lor. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Vlad Filat, Prim-ministrul țării.

Domnul Vladimir Filat – Prim-ministru al Republicii Moldova:

Emoții, și sînt absolut firești.

Stimate domnule Președinte Marian Lupu,

Stimați deputați,

Stimate doamne,

Stimați domni,

Excelență, domnilor ambasadori,

Reprezentanți ai Corpului Diplomatic,

Stimați reprezentanți ai instituțiilor media,

Stimați concetățeni,

Astăzi, se fac 917 zile de cînd Republica Moldova nu are Președinte ales. Este o dată care poate fi discutată contradictoriu, însă, eu vreau să vă spun că, după toate aspectele negative enunțate de la această tribună, și nu doar de la această tribună, putem să spunem că, în aceste 917 zile, Republica Moldova a demonstrat atît în interior, cît și în exterior că are capacitatea necesară să își administreze eficient problemele, să-și realizeze obiectivele pe care și le propune.

Am decis să ies la această tribună, în această zi cu adevărat istorică, pentru ca să expun un punct de vedere care vine din Executiv, din Guvernul Republicii Moldova, avînd în vedere și așteptările pe care le au cetățenii țării noastre.

Sigur, aceste așteptări sînt enorme. Însă trebuie să spunem responsabil că, odată cu alegerea Președintelui Republicii Moldova, nouă, tuturor, clasei politice, ne revine greul cel mai mare.

După aceasta urmează să aducem în activitate viteza și consistența necesară, pentru ca la următoarele alegeri parlamentare ordinare noi să venim avînd o societate consolidată în țara noastră și ca după acele alegeri noi să nu mai avem baricade pe care le-au construit comuniștii în comunicare, nu mai vorbesc despre concluzare.

Eu vreau astăzi să aduc mulțumiri pentru aceste 917 zile de muncă complicată tuturor colegilor din Parlament, colegilor din Guvern, societății în întregime, pentru sprijinul care l-au acordat.

Să mulțumesc domnului Mihai Ghimpu pentru perioada în care a exercitat mandatul complicat de Președinte al Republicii Moldova, chiar dacă a fost unul interimar.

Să-i mulțumesc domnului Marian Lupu, care îndeplinește în continuare această funcție, deoarece anume prin acest comportament și prin aceste acțiuni, întreprinse în comun, noi am reușit să avem aceste realizări importante, care reprezintă fundamentul necesar pentru dezvoltarea de viitor.

Cît de mult nu s-ar vorbi și cît de mult nu s-ar specula, expresia ”viața bate filmul” este valabilă pentru noi. Cît de mult nu s-ar încerca distorsionarea cifrelor, acțiunilor și a faptelor, realitatea este una care nu poate fi contestată.

Noi am reușit să transformăm Republica Moldova în aceste 917 zile dintr-o țară absolut izolată în plan extern într-o țară înconjurată de prieteni, într-o țară în care partenerii noștri externi din Vest sau din Est au încredere și această încredere nu este manifestată doar prin vorbe, ci prin fapte.

Și, în acest sens, vreau să le mulțumesc tuturor prietenilor noștri, partenerilor noștri pentru acel sprijin oferit cetățenilor Republicii Moldova, Republicii Moldova.

În această perioadă de timp noi am reușit ca aici, acasă, să asigurăm condiții în care expresia să fie liberă.

Eu am mai spus, cu o altă ocazie, că mi-aș fi dorit foarte mult ca atunci cînd eram de rînd cu colegii din Alianța pentru Integrare Europeană în opoziție să fi avut cel puțin condiții pe care le are actualmente opoziția din Republica Moldova, pentru ca să putem să ne expunem punctul de vedere nu doar în cadrul acțiunilor publice, dar și prin intermediul instituțiilor media.

Nimeni în Republica Moldova și în afara ei nu poate să spună că la ora actuală nu avem o presă liberă.

Am reușit să eliberăm procesele economice, recunoscînd că nu în totalitate urmează să ne continuăm activitatea în acest sens, ca, în rezultat, beneficiari ai activităților cetățenilor Republicii Moldova în plan economic din țara noastră să nu aibă finalitate doar veniturile în buzunarele celor care reprezintă conducerea, de fapt familia Partidului Comuniștilor.

Eu, în acest răstimp, cu toate că am avut mult mai multe motive să fiu supărat și poate am avut motive să fiu poate mai categoric în anumite acțiuni, am

demonstrat, în raport cu opoziția parlamentară, că trebuie să depășim stările personale.

Am fost unul dintre acei, chiar dacă au fost critici multiple, nu doar am insistat, dar și am încercat să asigurăm un dialog civilizată între guvernare și opoziție. Nu s-a reușit, din păcate, dintr-un motiv foarte simplu, că noi vedem diferit viitorul Republicii Moldova.

Eu nu mi-am dorit și nu-mi doresc, și voi face tot ce este posibil în viitor ca în țara noastră interesele înguste, fie ele și de partid, să domine asupra intereselor naționale.

De aceea, eu vreau să-i mulțumesc domnului Timofti pentru acel mesaj care a fost transmis astăzi vizavi de necesitatea consolidării societății, vizavi de necesitatea stabilirii unui dialog între guvernare și opoziție. Și eu sînt absolut sigur că dacă vom depune efortul necesar de acțiuni înțelepte, noi vom realiza acest obiectiv.

În încheiere. Sîntem, dacă doriți, în fața unui nou început, început care poate să aibă o finalitate pentru fiecare cetățean din Republica Moldova, finalitate în care oamenii din țara noastră să trăiască în libertate, fiind guvernați democratic și în prosperitate.

Știm ce avem de făcut. Avem nu doar obiective, dar avem și plan concret de acțiuni, și oameni care trebuie să implementeze. Avem nevoie de stabilitatea politică, avem nevoie de liniștea necesară în societate ca să reușim și eu am încrederea că noi vom reuși.

Eu mulțumesc tuturor și în această zi chiar avem nevoie ca Dumnezeu să ne ajute.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

La această etapă a acestei importante ședințe speciale a plenului Parlamentului, urmare a alocuțiunilor rostite de la tribuna centrală a Parlamentului, aș putea să constat o poziție consolidată în privința unui exercițiu de maximă responsabilitate, care urmează să-l desfășurăm, cel al alegerii Șefului Statului, Președintelui Republicii Moldova.

Este, cu adevărat, ceea ce a fost menționat, exercițiu de responsabilitate maximală, de importanță deosebită, fiindcă, odată cu alegerea Șefului Statului, venim să punem capăt acestei lungi perioade de criză politică, de instabilitate, lipsă de predictibilitate, situație care nu doar că a săturat puternic întreaga societate, dar, să spunem adevărul, o situație care a perturbat, într-o măsură mai mare sau mai mică, ritmul, viteza, dar și calitatea acelor obiective, atingerea acelor obiective pe care noi cu toții ni le-am propus.

Odată cu reintrarea în această fază de stabilitate politică și, implicit, stabilitate economică, socială, psihologică, în ultimă instanță, acest lucru ne va permite nouă, tuturor, să ne concentrăm eforturile, atenția pentru promovarea la nivelul respectiv, mă refer aici la ritm, viteză, cât și aprofundarea calităților tuturor

reformelor pentru care noi ne-am angajat să le promovăm și să le ducem la bun sfârșit în beneficiul societății noastre moldovenești.

În acest context, și eu aș vrea să mulțumesc foarte mult tuturor celor care au știut să dea dovadă într-o situație mai specială de înțelepciune, să dea dovadă de maturitate politică, să dea dovadă de responsabilitate, tuturor celor care au știut să pună mai presus de interesele personale și corporative interesele naționale, interesul țării, fiindcă anume acest lucru era așteptat de la noi din partea celor pentru care noi purtăm deplina responsabilitate.

Vreau să mulțumesc și eu domnului Nicolae Timofti, care a dat dovadă de curaj și responsabilitate, acceptând această funcție de candidat pentru Președintele Țării și vreau să vă spun că este un gest și o acțiune de multă bărbăție, de multă responsabilitate care urmează a fi apreciată la cel mai înalt nivel.

Și, în acest context, vin cu un îndemn, vin cu o solicitare respectuoasă pentru toți deputații prezenți în această sală și din sectorul 3, și din sectorul 2, și din sectorul 1, să mergem la urnele de vot și să oferim voturile noastre în susținerea candidatului la funcția de Președinte.

Să fie într-un ceas bun și cu Doamne ajută! (*Aplauze.*)

(*Rumoare în sală.*) Stați, stați, stați. Urmăm procedura, nu... Acesta a fost un îndemn ca să vă încurajez și să vă ofer acel elan necesar pentru exercițiul care va urma.

În continuare, stimați colegi, pentru a urma procedura prestabilită, îl invit la tribuna centrală, încă o dată, pe domnul Deliu, președintele Comisiei speciale, pentru a ne explica cu exactitate procedura propriu-zisă a votului.

Domnule președinte,

Vă rog.

Domnul Tudor Deliu:

Domnule Președinte,

Stimate domnule Prim-ministru,

Stimați deputați,

Oaspeți,

Onorată asistență,

Permiteți-mi să vă aduc la cunoștință procedura votării secrete din cadrul ședinței speciale a Parlamentului privind alegerea Președintelui Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile articolului 78 din Constituție și ale articolului 8 din Legea cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova, Președintele Republicii Moldova se alege de către Parlament, prin vot secret.

Aceasta presupune că nimeni nu poate influența voința alegătorului și modalitatea de exprimare a acesteia, care trebuie să fie necondiționat secretă.

Deputații în Parlament trebuie să voteze pentru candidatul la funcția de Președinte al Republicii Moldova în condiții în care voința lor să nu poată fi cunoscută și influențată de nimeni. Pentru asigurarea acestor cerințe legale, Comisia specială a stabilit modelul și textul buletinului de vot.

Modelul este de formatul A5. Pe retro – imprimată Stema Republicii Moldova, inscripția: Parlamentul Republicii Moldova, 16 martie 2012, buletin de vot pentru alegerea Președintelui Republicii Moldova și numele candidatului – Timofți Nicolae.

Pe verso: Președintele Comisiei – Tudor Deliu; Secretarul Comisiei – Valeriu Munteanu.

Pe buletine vor fi semnăturile ambelor persoane și, respectiv, aplicată ștampila.

Locul votării este holul sălii Parlamentului, etajul doi, special amenajat și marcat, unde sînt amplasate două mese și fiecare deputat va primi, contra-semnătură cîte un buletin de vot, după care se va deplasa spre cabina de vot pentru a-și exprima voința în felul următor:

Împotrivă – șterge cu o linie numele candidatului din buletinul de vot.

Pentru – nu șterge numele candidatului, lăsînd buletinul intact.

Repet. Pentru – nu șterge numele candidatului, lăsînd buletinul intact, iar împotrivă – șterge cu o linie în buletinul de vot numele candidatului.

Timpul rezervat procedurii de vot nu poate depăși o oră, 60 minute, din momentul sigilării urnelor de vot.

În temeiul Hotărîrilor Curții Constituționale nr. 39 din 4 decembrie 2000 și nr. 1 din 12 ianuarie 2012, în scopul asigurării secretului votului și al exprimării lui libere, deputaților li se interzice:

- completarea buletinului de vot în afara cabinei de vot secret;
- intrarea cîte doi și mai mulți în cabina de vot;
- demonstrarea publică a buletinului completat;
- transmiterea buletinului de vot altei persoane;
- ieșirea cu buletinul de vot din perimetrul destinat votării.

În cazul în care vor fi încălcate aceste prevederi, Comisia specială va anula buletinul de vot, confirmînd acest fapt într-un proces-verbal și va elibera deputatului un alt buletin. Dacă și acesta va fi declarat nevalabil, ca urmare a încălcărilor prevederilor enunțate anterior, deputatul nu va mai participa suplimentar la procedura de vot.

Locul votării este amenajat după cum urmează.

Cele două mese de la care membrii Comisiei speciale vor elibera buletinele de vot, se vor afla în hol, la ieșirea din sala Parlamentului.

Cabina pentru vot secret, confecționată dintr-un material transparent, sigilată în prezența deputaților și a membrilor Comisiei speciale înaintea începerii votării, se va afla la ieșirea din cabinele pentru vot secret.

Urna de vot, rectific, urna de vot, confecționată dintr-un material transparent, sigilată în prezența deputaților și a membrilor Comisiei speciale înaintea începerii votării, se va afla la ieșirea din cabinele pentru vot secret.

Cabina de vot e amenajată după toate rigorile secretelor.

După anunțarea votării, deputații se vor deplasa din Sala de ședințe spre locul de votare.

Presă și oaspeții care asistă la votare se vor afla în partea holului, care este special marcată și destinată pentru ei.

După încheierea votării, președintele Comisiei speciale, însoțit de un membru al acesteia, va lua urna de vot și se va deplasa împreună cu ceilalți membri ai comisiei în Sala de conferințe a Palatului Republicii, unde vor deschide urna cu buletinele de vot și vor efectua numărarea lor.

Comisia specială va declara buletinele de vot nevalabile în cazul în care nu sînt semnate și ștampilate, nu ilustrează intenția votantului sau au adăugate alte nume. Atît.

Și pentru unele tehnici organizatorice necesare, rog să acordați Comisiei 10 minute.

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Fiindcă a fost un moment, așa, mai specific da? În cadrul acestei prezentări de informații, subliniez, transparentă este urna, și nu cabina. Sigilată este urna, și nu cabina. Dacă sînt alte întrebări către domnul președinte al Comisiei, rog să le adresați.

Dacă nu sînt, vă mulțumesc, domnule președinte.

Stimați colegi,

De aici încolo purcedem la exercițiul propriu-zis de vot, nu înainte de a oferi timpul solicitat de către Comisie pentru asigurarea tuturor procedurilor preparatorii, după care vom fi invitați să votăm.

Vă mulțumesc.

URMEAZĂ PROCEDURA DE VOT

*

* * *

DUPĂ PROCEDURA DE VOTARE A PREȘEDINTELUI REPUBLICII MOLDOVA

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

Rog liniște și atenția dumneavoastră.

În sectorul presei,

Rog foarte mult: cine intră mai rapid și să încetăm forfota.

Tot? Agitația e terminată?

Stimați colegi,

Continuăm ședința specială a Parlamentului. Și, la această etapă, îl invit, din nou, la tribuna centrală pe domnul Tudor Deliu, președinte al Comisiei speciale de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Țării, pentru a prezenta raportul Comisiei referitor la rezultatele exercițiului de vot privind alegerea Președintelui Republicii Moldova.

Domnule Deliu,
Vă rog.

Domnul Tudor Deliu:

Stimate domnule Președinte,
Stimate domnule Prim-ministru,
Stimați colegi,
Oaspeți,
Onorată asistență,

Permiteți-mi să dau citire procesului-verbal nr.6 din 16 martie 2012. În temeiul articolului 8 din Legea nr.1234 din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova și în urma votării efectuate în primul tur de scrutin al alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, Comisia specială de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova a stabilit următoarele:

- numărul total de buletine de vot elaborate de Comisia specială – 111;
- numărul total de deputați care au primit buletine de vot – 62;
- numărul total de buletine introduse în urmă – 62;
- numărul total de buletine declarate nevalabile – 0;
- numărul total de buletine neutilizate și anulate – 49;
- numărul total de voturi valabil exprimate pentru candidatul Timofti Nicolae – 62 de voturi.

(Aplauze.)

În temeiul articolului 9 din Legea nr.1234 din 22 septembrie 2000 cu privire la procedura de alegere a Președintelui Republicii Moldova și în baza rezultatelor obținute, Comisia specială constată că domnul Timofti a întrunit 62 de voturi, ceea ce constituie mai mult de 3/5 din totalul de voturi valabil exprimate. *(Aplauze.)*

Membrii Comisiei:

Deliu Tudor – semnătura;
Munteanu Valeriu – semnătura;
Mocanu Gheorghe – semnătura;
Popa Victor – semnătura;
Țulea Oleg – semnătura;
Chiorescu Iurie – semnătura;
Stoianoglo Alexandru – semnătura.

În temeiul articolului 78 din Constituția Republicii Moldova și a articolului 9.11 din Legea nr.1234, noi, astăzi, urmează, domnule Președinte, să aprobăm o hotărâre prin care să confirmăm alegerea Președintelui Republicii Moldova.

Vă mulțumesc.

Domnul Marian Lupu:

Exact.

Întrebări? Nu sînt.

Domnule președinte al Comisiei speciale,
Vă mulțumesc.

Stimați colegi,

Pe baza informației, raportului procesului-verbal care ne-a fost adus la cunoștință de către președintele Comisiei speciale, potrivit exigențelor legislative, plenul Parlamentului trebuie să adopte un proiect de Hotărâre cu privire la confirmarea alegerii Președintelui Republicii Moldova. Permiteți-mi să dau citire acestui proiect de hotărâre.

Articolul 1. – Se ia act de informația privind totalizarea rezultatelor votării, prezentată de Comisia specială de desfășurare a alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Articolul 2. – Se confirmă alegerea domnului Nicolae Timofti în funcția de Președinte al Republicii Moldova.

Articolul 3. – Prezenta hotărâre și actele Comisiei speciale se transmit de îndată Curții Constituționale.

Articolul 4. – Prezenta hotărâre intră în vigoare la data adoptării.

Stimați colegi,

Supun votului. Cine este pentru adoptarea acestui proiect de Hotărâre a Parlamentului nr.46 rog votul dumneavoastră.

Pentru stenogramă, rog foarte mult colegii numărători să anunțe rezultatele de la microfoanele din sală.

Colegi,

E nevoie să fixăm în stenogramă acest rezultat. Să nu fie cu supărare, nu este un proiect de hotărâre a Parlamentului obișnuit.

N u m ă r ă t o r i i:

– 31.

Domnul Marian Lupu:

Sectorul nr.2 – 31.

N u m ă r ă t o r i i:

Sectorul nr.3 – 31.

Domnul Marian Lupu:

– 31. La fel.

62 de voturi „pro.”

Constat că, cu votul unanim al deputaților prezenți în sală, proiectul de Hotărâre nr.46 cu privire la confirmarea alegerii Președintelui Republicii Moldova este aprobat de către Parlament. (*Aplauze.*)

Domnule Președinte,

Toate felicitările noastre. Mult noroc, multă izbândă, mult succes.

Haideți, să-l felicităm în picioare pe domnul Președinte. (*Aplauze îndelungate.*)

Domnul Nicolae Timofti:

Mult stimată domnule Președinte,

Mult stimați deputați,

Îmi vine greu ca să exprim toate acele cuvinte de mulțumire tuturor care au susținut candidatura mea. Eu am acceptat această propunere în interesul țării, pentru liniște și stabilitate. Eu mă gândesc că, împreună cu dumneavoastră, cu toată conducerea țării, o să reușim să realizăm toate gândurile bune pentru acest popor, pentru țara noastră. Vectorul european este prioritatea noastră. Și eu sînt încrezut că noi o să reușim să ajungem acolo unde ne-am propus.

Eu vă mulțumesc încă o dată și vă asigur că conlucrarea între puterile din stat o să le apărăm conform Constituției.

Vă mulțumesc. *(Aplauze.)*

Domnul Marian Lupu:

Stimați colegi,

În acest moment, putem constata că pe plan politic Republica Moldova a reintrat pe un făgaș de normalitate, stabilitate. Permiteți-mi să vă felicit pe toți dumneavoastră și pe această cale să felicit întreaga noastră societate cu îndeplinirea cu cinste a acestei misiuni, care, de fapt, ține de datoria noastră comună.

Mulțumesc încă o dată tuturor.

Ședința de astăzi o declar închisă.

Următoarea ședință ordinară a Parlamentului va avea loc săptămîna viitoare joi, 22 martie, ora 10.00.

O zi bună în continuare. *(Aplauze.)*

Ședința s-a încheiat la ora 11.48.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*